

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİSYONU

KARAR

Karar No: 7

Tarih: 27/04/2012

Türk parlamento tarihinde önceleri “Arzuhal Encümeni”, “İstida Encümeni” adları altında faaliyet gösteren Dilekçe Komisyonu yüz yılı aşkın süredir yasama faaliyetlerini sürdürmektedir. Dilekçe Komisyonu bu yüz yıllık süreçte istikrarlı teamülleri ile kurumsal hafızasını oluşturan çok sayıda karar almış ve rapor yayımlamıştır. Son yasama dönemlerinde uygulaması olmamakla birlikte Komisyonun kararları ve hazırladığı raporların önemli bir bölümü Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulunda görüşülerek TBMM Kararı haline getirilmiştir. TBMM Genel Kurulundaki görüşmelerin bir bölümü önemi nedeniyle kapalı oturum yapılmak suretiyle gerçekleştirilmiştir.

1924 Anayasasının 20’nci maddesine göre Meclis görüşmelerinin herkese açık olduğu ve yayınlanacağını, Meclis, İçtüzük hükümlerine uygun olarak kapalı oturumlar yapılabileceği ve kapalı oturumlardaki görüşmelerin Meclisin kararına bağlı olacağı belirtilmiştir. Yine, 2/05/1927 tarihli Dahili Nizamnamenin 96’ncı maddesine göre, önemli bir işten dolayı Anayasasının 20’nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, kapalı oturum yapılmasını bakanlar yahut on beş milletvekili yazılı olarak teklif edebilirler”. denilmekte ve 98’inci maddenin ikinci fıkrasına göre, “gizli tutanaklar aradan en az on yıl geçmedikçe veya Meclis kararı olmadıkça yayılamaz.”denilmektedir.

1924 Anayasası döneminde, Anayasasının 20’nci maddesinin ikinci fıkrası ve 1927 tarihli TBMM Dahili Nizamnamesinin 96’ncı maddesi hükmü gereğince “Erzincan Eski Milletvekili Behçet Kemal ÇAĞLAR’ın Dilekçe Komisyonunun 23.1.1948 tarihli haftalık karar cetvelindeki 787 sayılı kararın Kamutayda görüşülmesine dair önergesi ile Dilekçe Komisyonu Raporu” ile “Samsun Milletvekili Hüsnü ÇAKIR’ın Dilekçe Komisyonunun 6.12.1948 tarihli haftalık karar cetvelindeki 1405 sayılı kararın Kamutayda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Komisyonu Raporu” TBMM Genel Kurulunda kapalı oturum yapılmak suretiyle görüşülmüştür. Anılan Dilekçe Komisyonu karar ve raporlarının TBMM Genel Kurul görüşme tutanaklarının kapalılık durumları halen devam etmektedir.

Bilginin güç addedildiği, demokrasi ve şeffaflık kavramlarının yükselen değerler haline geldiği günümüzde, şeffaflık bilgiye erişimle doğru orantılı bir hale gelmiştir. Ayrıca Komisyonun çalışmaların sağlıklı sonuçlar verebilmesi için geçmişteki verilere doğrudan ulaşmak büyük önem arz etmektedir.

Bilindiği gibi 1982 Anayasası’nın 97’nci maddesinin ikinci fıkrasında “Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük hükümlerine göre kapalı oturumlar yapabilir, bu oturumlardaki görüşmelerin yayımı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına bağlıdır” denilmektedir. TBMM İçtüzüğü ’nün 71’inci maddesinde ise “Kapalı oturum tutanakları ve özetleri, kapalı oturum tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra yayımlanabilir. Bunların daha önce veya sonra yayımlanması hususunda Genel Kurul, Danışma Kurulunun teklifi üzerine işaret oyuyla karar verir” ibaresi bulunmaktadır.

Tüm bu bilgiler ışığında, Dilekçe Komisyonunun kurumsal hafızası ve çalışmalarında büyük faydalar sağlayacağı mülahaza edilerek, yasama ile ilgili olan kimselerin ve araştırmacıların yapacakları çalışmalara da kaynak teşkil etmesi bakımından,

TBMM Genel Kurulu'nun 8. Dönem, 16/03/1949 tarihli 56'ncı Birleşiminde (2 oturum) ve 18/03/1949 tarihli 57'nci Birleşiminde (2 oturum) görüşülmüş olan 7. Dönem Erzincan Milletvekili Behçet Kemal ÇAĞLAR'ın, Dilekçe Komisyonu'nun 23/01/1948 tarihli haftalık karar cetvelindeki 787 sayılı kararın görüşülmesine dair önergesi,

TBMM Genel Kurulu'nun 8. Dönem, 18/03/1949 tarihli 57'inci Birleşiminde (2 oturum), 21/03/1949 tarihli 58'inci Birleşiminde (2 oturum) ile 23/03/1949 tarihli 59'uncu Birleşimde (2 oturum) görüşülmüş olan Milli Savunma Bakanı Samsun Milletvekili Hüseyin Hüsnü ÇAKIR'ın Dilekçe Komisyonu'nun 06/12/1948 tarihli haftalık karar cetvelindeki 1405 sayılı kararın görüşülmesine dair önergesi

ile ilgili kapalı oturum tutanaklarının ve özetlerinin gizliliğinin kaldırılmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından istenmesine

Karar verildi.

Mehmet DANİŞ Çanakkale Milletvekili Başkan	Halil ÜRÜN Afyonkarahisar Milletvekili Başkan Vekili	Ali AYDINLIOĞLU Balıkesir Milletvekili Sözcü
İsmail AYDIN Bursa Milletvekili Kâtip	Gürsoy EROL İstanbul Milletvekili Üye	Enver YILMAZ İstanbul Milletvekili Üye
Sevde Beyazıt KAÇAR Kahramanmaraş Milletvekili Üye	Kemal EKİNCİ Bursa Milletvekili Üye	Hasan AKGÖL Hatay Milletvekili Üye
Erdal AKSÜNGER İzmir Milletvekili Üye	Muharrem VARLI Adana Milletvekili Üye	Emine AYNA Diyarbakır Milletvekili Üye